

[Ellinger.]

saa stor Betydning som denne faar saa stærk Tilslutning som muligt fra Rigsdagens Side. Dette vil man sikkert ogsaa i høj Grad værdsætte i Aarhus.

Gunnar Fog-Petersen: Hvad dette Lovforslag gaar ud paa, staar anført i Lovforslagets Titel: Anerkendelse af og Tilskud til Universitetsundervisning i Aarhus, og i Bemærkningerne til Lovforslaget staar der, at det gaar ud fra den Forudsætning, at Virksomheden i det hele drives af „Universitetsundervisningen“ og for dennes Regning, hvilket er det, der vil komme til at finde Sted. Det, der sker, er, at Undervisningen faar ministeriel Anerkendelse, og at der gives Statstilskud til Driften. Hvor stort dette Statstilskud bliver, skal fastsættes ved Forhandling med Tingenes Finansudvalg.

Et Lovforslag af dette Indhold kan jeg give min bedste anbefaling. Jeg mener, det allerede i Realiteten er afgjort, at vi skal have mere end eet Universitet her i Landet, og at det skal være i Aarhus. Derimod er det ikke afgjort endnu, hvor stor en Del Staten vil faa i dette Universitet i Fremtiden, det Spørgsmaal staar stadig aabent. Det er min Opfattelse, at Staten ikke vil komme til at overtage det helt, men at den vil faa øget Indflydelse derpaa og komme til at give øgede Bevillinger dertil i den Tid, der kommer. Men i den Henseende er der intet foregrebet ved det Lovforslag, vi behandler i Dag. Jeg har den Opfattelse, at det vil være heldigt for den videnskabelige Udvikling her i Landet, at vi faar en videnskabelig Højskole i Jylland, og der vil sikkert ikke alene fra Aarhus Bys Side, men ogsaa fra anden Side i Jylland, blive lagt megen Vægt derpaa og blive bragt Ofre for at faa dette gennemført i Fremtiden.

Man har talt om, at en udvidet Universitetsundervisning i Aarhus vilde aflaste Københavns Universitet, og at Lovforslaget i denne Forbindelse kunde betragtes som et Spareforslag, idet vi ellers vilde være nødt til at gaa til store Udvidelser her i København, men det er vanskeligt paa Grundlag af de Oplysninger, der foreligger for os, at danne sig en begrundet Mening om, i hvor høj Grad dette vil blive Tilfældet. Jeg lægger heller ikke saa stor Vægt derpaa. Det vil naturligvis vise sig straks i højest Grad med Hensyn til Forberedelseseksamen til medicinsk Embedseksamen, men det kan senere ogsaa komme til at vise sig paa andre Omraader. Det er dog ikke det afgørende for mig; i det lange Løb vil det sikkert blive en yderligere Udgift baade for Staten

og for Nationen som Helhed at have et Universitet ogsaa i Aarhus. Men det er vel heller ikke det eneste Formaal, Menneskene har eller en Kulturstat har: at undgaa Udgifter, og min Opfattelse er den, som jeg allerede har nævnt, at det vil være af stor Betydning med Tiden at faa en saadan Højskole grundlagt og udviklet i Aarhus.

Naar det i Lovforslaget fastslaas, at Ministeren senere kan foretage en Udvidelse af Undervisningen, vil jeg henstille til den højtærede Minister allerede nu at tage under Overvejelse, hvad der kunde være Grund til her at sætte i Gang. Det kan ikke nægtes, at der er Kræfter i Tiden, Interesser og Rørelser, som det vilde ligge naturligt for et nyt Universitet at tage sig af og udvikle. Jeg tænker her særlig paa Kendskab til Russisk og i det hele til slavisk Sprog og Kultur, ogsaa i den moderne Form, hvorunder den nu fremtræder i al sin Vælde. Det er noget, som al vaagen Ungdom har sin Opmærksomhed henvendt paa i højere Grad, end mange er tilbøjelige til at lægge Mærke til blandt dem, der ikke selv staar i de Unge Kreds i Øjeblikket, og det vil sikkert være en Opgave for et voksende Universitet at give videnskabelig Undervisning ogsaa paa dette Omraade. For den, der føler sig overbevist om, at ogsaa et Land som vort vil blive i høj Grad økonomisk interesseret i og afhængigt af den Udvikling, der i Øjeblikket foregaar i Rusland, er det naturligt at pege paa Betydningen af en videnskabelig Undervisning paa dette Felt.

Man har i sine Overvejelser af, hvorvidt det er rigtigt at gaa til en udvidet Universitetsundervisning i den jydsk Hovedstad, rejst Spørgsmaalet om, hvor mange Studenter der burde være i et Land som vort, og om der er for mange. Jeg kan ikke se, at de to Ting har noget med hinanden at gøre. Uddannelsen til Studentereksamen er en almen Uddannelse, og efter min Opfattelse vil ikke for mange kunne faa den. Studentereksamen forpligter hverken til at blive Embedsmand eller Videnskabsmand eller at gaa Universitetsvejen. Studentereksamen er i vore Dage Afslutningen paa en Skoleundervisning, der giver et alment Dannelsesgrundlag, og Studenterne skal i den Tid, hvori vi lever, findes i alle mulige praktiske Fag. Det er kun godt, at Undervisningen staar saa højt, som den gør, og at saa mange som muligt faar en saa fyldig Undervisning som den, man faar derigennem. Det er efter min Mening en fuldstændig forældet, antikveret Tankegang, at den, der har taget Studentereksamen,